

**Ohje toimielinten esityslistojen ja
pöytäkirjojen sekä viranhaltijapäätösten
julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla**

Sisällys

1	Toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat.....	2
1.1	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla.....	2
1.2	Päätösten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa	3
1.3	Viranhaltijan päätöksen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa	3
2	Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle.....	4
3	Henkilötiedot esityslistoissa ja pöytäkirjoissa	4
3.1	Salassa pidettävät päätökset	5
4	Hankintapäätösten julkisuus ja julkaiseminen	5
4.1	Hankintapäätösten julkisuus.....	5
4.2	Hankintapäätösten tiedoksianto yleisessä tietoverkossa	5
	Liite 1: Esimerkkejä julkaistavista / ei julkaistavista päätöksistä	7
	Liite 2: Esimerkkejä päätöksistä, joista on / ei ole muutoksenhakuoikeutta	10
	LÄHTEET	13

1 Toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat

Toimielinten pöytäkirjat

Pöytäkirjoja ovat toimielinten pöytäkirjat ja luottamushenkilön tai viranhaltijan päätöspöytäkirjat liitteineen. Esityslistan liitteenä voi olla myös oheismateriaalia, jota puolestaan ei arkistoida osana pöytäkirjaa. **Pöytäkirja tulee lain mukaan julkiseksi vasta sen jälkeen, kun se on tarkastettu ja allekirjoitettu.** Jos pöytäkirja sisältää salassa pidettäviä tietoja, nämä eivät luonnollisesti tule julkiseksi. (lähde: Kuntaliitto, 2017).

Viranhaltijan pöytäkirja

Lähtökohtaisesti viranhaltijan tekemistä päätöksistä on myös pidettävä pöytäkirjaa. Kunta- tai hallintolaki ei säätele päätöspöytäkirjan sisältöä. Päätöspöytäkirjat ovat viranhaltijan tekemistä yksittäisistä päätöksistä muodostuvia pöytäkirjoja. Pöytäkirjan muoto riippuu käsiteltävän asian luonteesta. Jos asia ei vaadi valmistelutoimenpiteiden selostamista, on riittävää kirjata pelkkä päätös perusteluineen. Koska viranhaltija yleensä tekee päätöksen yksin ilman esittelyä, ei pöytäkirjaa erikseen tarkasteta. Riittää, että päätöksen allekirjoittaa viranhaltija itse (lähde: Kuntaliitto, 2017).

1.1 Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Kuntalaki 29 §:

”Kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa. Kunnan on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä toteutuu.” Valmistelijat huolehtivat siitä, että toimielinten esityslistat mahdollisine oheismateriaaleineen ja liitteineen on julkaistu hyvissä ajoin ennen kokousta.

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

Perustelut: Määräyksellä toteutetaan kuntalain 29 §:ssä säädettyjä viestintävelvoitteita. Esityslistojen ja liiteaineistojen helppo saatavuus kunnan verkkosivuilla lisää valmistelun avoimuutta. Valmistelun avaaminen ja henkilötietojen käsittely internetissä on perusteltua erityisesti silloin, kun esityslistalla selostetaan sellaisen asian valmistelua, joka koskee kunnan yhteisten asioiden järjestämistä tai päätöksenteolla on yleistä vaikutusta kunnan asukkaiden elämään tai elinympäristöön. Verkkoviestinnällä edistetään tällöin kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa sekä mahdollisuuksia valvoa kunnan viranomaisten toimintaa ja päätöksentekoa

Esityslistoja ja liiteaineistoja ei voi kuitenkaan viedä kunnan verkkosivuille sellaisenaan, vaan asiakirjat on käytävä huolellisesti läpi ja verkkosivuille vietävästä versiosta on poistettava salassa pidettävät tiedot. Lisäksi

tulee tapauskohtaisesti arvioida, onko kyseisten henkilötietojen käsittely kunnan verkkosivuilla tarpeellista kunnan viestinnän tarkoituksen kannalta. Esimerkiksi hankinta- tai sopimusasian valmistelun turvaaminen voi vaatia, että asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa (lähde: Kunnan hallintosääntö, Kuntaliitto, 2021).

1.2 Päätösten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa

Julkisuuslain 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Julkisuuslain 3 §:n mukaan laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan. Julkisuuslain 9 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen. Asianosaisen oikeudesta tiedonsaantiin säädetään julkisuuslain 11 §:ssä.

Julkisuuslain 6 §:ssä ja 7 §:ssä on säädetty siitä, milloin asiakirja tulee julkiseksi, jollei asiakirjan julkisuudesta taikka salassapidosta tai muusta tietojen saantia koskevasta rajoituksesta julkisuuslaissa tai muussa laissa säädetä. Julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan viranomaisen antama tarjouspyyntö liiteasiakirjoineen tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu tai muulla tavalla varmennettu. Sen sijaan hankintaa koskeva tarjouksen täydennyspyyntö ja tarjousasian käsittelyä varten annetut selvitykset ja muut asiakirjat tulevat julkiseksi vasta, kun hankintasopimus asiassa on tehty (6 § 1 momentin 3 kohta).

Julkisuuslain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen (nk. yleisöjulkisuus). Tiedon antaminen asiakirjasta, joka 6 ja 7 §:n mukaan ei ole vielä tullut julkiseksi, on viranomaisen harkinnassa (lähde: Kunnan hallintosääntö, Kuntaliitto, 2021).

1.3 Viranhaltijan päätöksen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa

Kunnan verkkosivuilla julkaistaan kaikki ne viranhaltijapäätökset, joista muutoksenhakuoikeus on myös kuntalaisella. Henkilöstöpäätöksistä julkaistaan kuitenkin vain viran tai toimen täyttöön liittyvät valintapäätökset, virkavaalien vahvistamispäätökset, palkkojen määräytymiseen ja maksamiseen sekä muihin taloudellisiin etuihin liittyvät päätökset sekä muut sellaiset päätökset, joiden julkaisemiseen on erityinen syy.

Liitteessä 1 on esimerkkejä julkaistavista viranhaltijapäätöksistä. Valmistelija vastaa siitä, että päätös on laadittu niin, ettei se sisällä tarpeettomia henkilötietoja eikä salassa pidettävää tietoa ja se on muutoinkin verkkojulkaisukelpoinen.

Julkiset päätökset julkaistaan verkkoon pääsääntöisesti kokonaisuudessaan. Kaikissa tapauksissa tietoverkkoon julkaistavan päätöspöytäkirjan tulee sisältää ainakin päätöksentekoon liittyvät olennaiset tiedot sekä ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Viranhaltija julkaisee omat laatimansa päätökset. Vaikka viranhaltijapäätöksen nähtävänä pito verkossa on laissa jätetty viranomaisen omaan harkintaa, käytännössä harkintaa ei juurikaan ole, sillä myös nämä päätökset pitää saada lainvoimaisiksi. **Jos kysymyksessä on päätös, johon kuntalaisella on kuntalain mukaan muutoksenhakuoikeus, ei muutoksenhakuaika lähde kulumaan, jos päätöstä ei laiteta nähtäville yleiseen tietoverkkoon. Päätös ilman nähtävillä pitoa ei saa lainvoimaa, joka usein on täytäntöönpanon edellytys.** (lähde: Kuntaliitto, Yleiskirje 17/2017). Liitteessä kaksi on esimerkkejä päätöksistä, joista on / ei ole muutoksenhakuoikeutta.

2 Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston sekä lautakuntien pöytäkirjat niihin liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Perustelut: Kuntalain 140 §:n mukaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (lähde: Kunnan hallintosääntö, Kuntaliitto, 2021).

3 Henkilötiedot esityslistoissa ja pöytäkirjoissa

Pöytäkirjaa (ja esityslistaa) julkaistaessa se saa sisältää ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Hallituksen esityksessä kuntalaiksi *henkilötunnus, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, pankkitilin numero sekä tieto perheenjäsenistä* on mainittu tiedoiksi, mitkä eivät yleensä itse päätöksen tiedoksiannon kannalta ole olennaisia, mutta voivat altistaa asianosaisen henkilön erilaisten rikosten kohteeksi. Näin ollen, näiden tietojen verkkoon laittamista tulee välttää.

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten *nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tavanomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella*. Epäsuoria tunnistetietoja ovat esimerkiksi erilaiset kuvaukset, joista henkilö on tunnistettavissa. Tunnistettavuus on tapauskohtaista ja se voi syntyä myös asiakirjan tietoja yhdistelemällä taikka yhdistelemällä asiakirjan tietoja verkosta löytyviin tietoihin.

Henkilötieto voi määritelmän mukaan olla myös esimerkiksi paikkatieto, joka kertoo jotakin tietystä henkilöstä; kuva, joka yhdistettynä esimerkiksi osoitetietoihin kertoo jotakin tietystä henkilöstä tai tämän elinolosuhteista tai IP-osoite, jos tämä voidaan liittää tiettyyn käyttäjään tai käyttäjätunnus. Paitsi henkilötunnusta myös esimerkiksi kiinteistötunnusta voidaan pitää henkilötietona, koska sen perusteella kiinteistön omistajat ovat kohtuullisen vaivatta selvitettävissä - samoin auton rekisterinumeroa ja henkilön tarkkaa osoitetta.

Henkilövaalia koskeissa asioissa valitun ja varalle valitun henkilön nimitietojen sekä mahdollisesti ammattia ja koulutusta koskevien tietojen julkaiseminen voi olla tarpeellista. Myös luottamushenkilöitä koskeissa asioissa, kuten henkilön valinta toimielimeen ja sieltä eroaminen, voidaan henkilön nimiä julkaista myös verkossa. Eryitystä huomiota tulee kiinnittää siihen, ettei sellaisia osoite- ja puhelinnumerotietoja, joita koskee ns. turvakielto, laiteta tietoverkkoon.

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien palkkaustiedot ovat julkisia henkilötietoja, niitä ei pidä laittaa avoimeen verkkoon. Esimerkiksi lista palkankorotuksen saaneista työntekijöistä korotusta koskevine tietoineen muodostaa henkilörekisterin. Tulkintaongelmat vältetään, kun henkilötietoja sisältäviä palkankorotuslistoja ei pöytäkirjaan sisältyvinäkään julkaista kunnan internetsivuilla."

3.1 Salassa pidettävät päätökset

Verkkoon ei julkaista mitään salassa pidettävää tietoa. Jos viranhaltijan päätöspöytäkirja tai toimielimen päätöspykäläteksti on salassa pidettävä, julkaistaan siitä verkkoon ainoastaan asian otsikkotieto sekä lainkohta, johon salassapito perustuu. Otsikosta tulee yleisellä tasolla ilmetä, mistä asiassa on kyse, esimerkki: Erityisen tuen päätös, salassa pidettävä (JulKL 24.1 § 30 kohta).

4 Hankintapäätösten julkisuus ja julkaiseminen

4.1 Hankintapäätösten julkisuus

Hankintapäätöksen julkisuutta säätelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hankintapäätös tulee julkiseksi, kun päätös on allekirjoitettu tai vastaavalla tavalla varmennettu (julkisuuslaki 6 § 1 mom. 8 kohta). Käytännössä tämä koskee usein kuitenkin valitun toimijan nimeä tai lyhennystä päätöksestä, sillä muu tarjousasian käsittelyssä syntynyt materiaali kuten esim. tarjousten vertailutaulukot, ovat julkisuuslain mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja hankintasopimuksen allekirjoittamiseen saakka (julkisuuslaki 7 § 2 mom.).

Osallistumishakemukset, tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkiseksi

- asianosaiselle (hakija, valittaja tai muu, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee) kun hankintapäätös on allekirjoitettu (tai muulla tavalla varmennettu). Asianosaisia hankintamenettelyissä voivat pääsääntöisesti olla hankintamenettelyyn osallistuneet ehdokkaat tai tarjoajat (yritykset tai muut hankintamenettelyyn osallistuneet yhteisöt). Asianosaisella ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa tarjouskilpailussa toisen tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksista. Myös hinnan muodostumisen perusteet ja erityistapauksissa osahinnoittelu voivat olla liikesalaisuuksia, joita asianosaisellakaan ei ole oikeus saada. Tarjousten vertailussa käytettyä kokonaishintaa koskeva tieto on kuitenkin annettava.
- kaikille, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty (tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksia lukuun ottamatta sekä soveltaen hintatietojen julkisuuteen samoja periaatteita kuin on edellä todettu asianosaisjulkisuuden osalta).

Hankintalain mukaan tarjouspyyntöä ei saa julkaista ennen kuin hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus.

4.2 Hankintapäätösten tiedoksianto yleisessä tietoverkossa

Julkisissa hankinnoissa noudatetaan hankintalakia (1397/2015) ja hankintalain mukaisissa hankinnoissa on oma muutoksenhakumenettelynsä, josta säädetään hankintalaissa. Valitusoikeus on pääsääntöisesti hankintamenettelyyn osallistuneilla tarjoajilla. (Hankintalain 145 §:n mukaan muutoksenhakuun oikeutettu

on ”se, jota asia koskee”.) Hankintalain soveltamisalaan kuuluvista päätöksistä ei voi valittaa kuntalain mukaan eikä kunnan jäsenellä näin ollen ole muutoksenhakuoikeutta. (Hankintal 163 §)

Hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle jää kuitenkin paljon hankintoja, joihin soveltuvat kuntalain muutoksenhakumahdollisuudet ja näin ollen myös kunnan jäsen voi niistä valittaa. Tällaisia hankintoja ovat esimerkiksi kynnysarvot alittavat ns. pienhankinnat, jotka voivat käytännössä olla melko suuriarvoisiakin hankintoja; esimerkiksi

- tavara- ja palveluhankinnoissa 60 000 euroa alittavat
- rakennusurakoissa 150 000 euroa alittavat
- sosiaali- ja terveysalan hankinnoissa 400 000 euroa alittavat hankinnat.

Päätöksentekijöinä näissä voivat olla niin viranhaltijat kuin toimielimet riippuen siitä, kenelle toimivalta päätöksentekoon kunnassa on annettu. Muutoksenhaku näissä hankinnoissa on moninkertainen. Vaikka hankintalakia ei muutoin sovelleta hankintalain soveltamisalan ulkopuolisiin hankintoihin, on tarjoajilla kuitenkin käytössään hankintalain 135 §:n mukainen hankintaoikaisu, joka tehdään päätöksentekijälle itselleen. Hankintaoikaisun lisäksi heidän on mahdollista tehdä myös kuntalain mukainen oikaisuvaatimus sekä kunnallisvalitus.

Koska kuntalain mukainen oikaisu- ja valitusmenettely antaa valitusoikeuden myös kunnan jäsenelle, tulee hankintalain soveltamisalan ulkopuolella olevia pienhankintoja koskevat päätökset antaa tiedoksi kuntalain 140 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, kuten muutkin kunnalliset päätökset.

Lisätietoa litin kunnan hankintaohjeessa.

Liite 1: Esimerkkejä julkaistavista / ei julkaistavista päätöksistä

(Huom. Luettelo ei ole tyhjentävä)

Päätösluokka	Päätöksen- tekotapa	Ilmoitus toimielimelle	Julkaisu tietoverkossa	Muutoksenhakua ohjaava säädos / huomioita
Alueiden käyttöpäätös	Lupa.fi tai Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Asiakirjan antamatta jättäminen	Dynasty	ei	ei	Huom. päätös tehtävä 14 – 30 pv Julkl 621/1999 4 luku § 14
Avustuspäätös				
toiminta-avustukset yhdistyksille	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Muut avustukset	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Delegointipäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Hankintapäätökset				
kynnysarvon ylittävät (ks. arvot hankintalaista)	Dynasty	kyllä	kyllä	Hankintalaki, hankintavaltuudet hankintaohjeesta. ks. muutoksenhakuohjeet
kynnysarvon alittavat (yli 10 000 euroa - ks. arvo hankintalaista)	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki, hankintalaki ei koske, hankintavaltuudet hankintaohjeesta, ks. muutoksenhakuohjeet
ns. pienhankinnat (alle 10 000 euroa)	Tilaus	ei	ei	alle 10 000 euron hankinnat, ks. voimassa oleva hankintaohje
Henkilöstöpäätökset				
virkanimikkeen tai kelpoisuusehtojen muutos	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki, toimivalta hallintosäännön mukaan
vakinaiset viran tai tehtävän haettavaksi julistaminen, haku-ajan jatkaminen ja uusi haku. <u>Huom. sis. virkaan tai tehtävään asetettavat kelpoisuusehdot</u>	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki, toimivalta hallintosäännön mukaan, valmistelua, ei muutoksenhakuoikeutta
henkilöstövalinnat (vakinaiset ja yli 12 kk kestävät määräaikaiset valinnat)	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki, täytäntöönpanoa, ei muutoksenhakuoikeutta
viranhaltijan siirtäminen toiseen tehtävään	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
tehtäväkohtainen palkka tai TVA-palkan määräaikainen tarkistus	Dynasty	kyllä	kyllä	oikaisuvaatimus, virka- ja työehtosopimuksen mukainen menettely
henkilökohtainen lisä	Dynasty	kyllä	kyllä	yksilön <u>arviointiin</u> liittyvät perusteet eivät ole julkisia

työkokemuksilisiä	erillinen päätös	ei	ei	oikaisuvaatimus, virka- ja työehtosopimuksen mukainen
rekrytointilisiä tms. lisät	Dynasty	kyllä	kyllä	oikaisuvaatimus, virka- ja työehtosopimuksen mukainen menettely
kilometrikorvaukset, päivärahat	Populus	ei	ei	työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
sivutoimet: sivutoimilupa (myönteinen/kielteinen)	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
virantoimituksesta pidättäminen	Dynasty	kyllä	kyllä / ei	Kuntalaki, tapauskohtainen harkinta
palvelusuhteen irtisanominen tai purkaminen	Dynasty	kyllä	kyllä / ei	Kuntalaki, tapauskohtainen harkinta
virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen	Dynasty	kyllä	kyllä / ei	Kuntalaki, tapauskohtainen harkinta
palvelusuhteen muuttaminen osaaikaiseksi	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
lomauttaminen	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
toistaiseksi voimassa olevan palvelusuhteen päättyminen / eron myöntäminen	Erillinen päätös, kirjallinen	kyllä/ei	ei	Kuntalaki, saatetaan palvelusuhteeseen ottaneen viranomaisen tietoon
menetettyjen ansioiden korvaaminen, palkan takaisinperintä	Dynasty	kyllä	ei	Kuntalaki, oikaisuvaatimus, hallintoriita-asia
harkinnanvarainen palkaton virka- tai työvapaa, koulutus-, opintovapaa-, sairauspoissaolo (lapsen tai oma), ylityövapaa	Populus	kyllä	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
em. päätökset, kielteinen	Populus	kyllä	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
Lisä- ja ylityömääräys	Erillinen päätös	ei	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
vir kavapaa/työvapaa, johon ehdoton oikeus, kuten vanhempainvapaat	Populus	ei	ei	Virka- ja työehtosopimus
matkasuunnitelman hyväksyminen	Populus	ei	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
matkalaskun hyväksyminen	Populus	ei	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
muut työnjohdolliset päätökset, kuten työhohjeet työvuorolistan laatiminen, huomautus, varoitus	kirjallinen	ei	ei	Työnjohdollisia päätöksiä, ei muutoksenhakuoikeutta
Maa-alueen vuokraus- ja myyntipäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki

Maanhankinta- ja vaihtopäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Etuosto-oikeuden käyttämättä jättämispäätös	Dynasty	Kyllä	ei	Etuosto-oikeusL, ei muutoksenhakuoikeutta
Saatavien poistamispäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Tilanvuokrauspäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Tutkimuslupapäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Tositteiden hyväksyminen	Approval	ei	ei	
Koulujen työaikoja, poikkeavia työaikoja koskeva päätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Opetussuunnitelman vähäisten muutosten hyväksyminen	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Suunnitelmien, ohjesääntöjen, järjestyssääntöjen hyväksyminen	Dynasty	Kyllä	Kyllä	KuntaL
Työryhmän nimeäminen	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Vahingonkorvauspäätös	Dynasty	kyllä	kyllä/ei	Yksityisoikeudellinen riita- asia
Vieraanvaraisuuspäätös	Dynasty	kyllä	kyllä	Kuntalaki
Lausunnot	erillinen	ei	ei	Lausunnot annetaan pyydettyssä muodossa esim. sähköisellä lomakkeella. Toimivalta hallintosäännön mukaisesti

Liite 2: Esimerkkejä päätöksistä, joista on / ei ole muutoksenhakuoikeutta

Käsiteltävä asia	Muutoksenhakuoikeus	Muutoksenhakuohje	Kuka voi hakea muutosta
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Pöytäkirjantarkastajien valinta (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Esityslistan hyväksyminen (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaus (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Muut asiat (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa. Poikkeus: Jos kh tekee asiassa selvän päätöksen, siitä voi tehdä oikaisuvaatimuksen kh:lle. Osakkuusyhteisökokouksiin toimikaudeksi hyväksytyt listan mukaan merkityt edustajat informatiivisia tietoja (päätetty aiemmin) mikäli nimetään uusia, päätös oikaisuvaatimuskelpoinen.	Muutoksenhakukielto Poikkeus: Kh oikaisuvaatimus	Ei kukaan
Kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpano (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
ilmoitusasiat (vakiopykälä)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Lautakuntien ja viranhaltijapäätökset (vakiopykälä kh)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Viranhaltijapäätökset (vakiopykälä lautakunta)	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Hankintapäätös (alittaa hankintalain kansallisen kynnysarvon)	Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn	Hankintaoikaisu	Asianosainen ja tarjouksen jättäjä

	ratkaisuun voidaan hankintalain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu)		
Hankintapäätös (ylittää hankintalain kansallisen kynnyksarvon)	Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hankintalain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon	Hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeuteen	Asianosainen ja tarjouksen jättäjä
Hankintapäätös / hankintalain soveltamisalan ulkopuolella olevat palveluhankinnat, kuten rahoittajan valinta	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 134 §:n tai 135 § mukaisesti (ks. alla)	Oikaisuvaatimus kh	Asianosainen ja kunnan jäsen
Kunnanhallituksen päätös	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle	Oikaisuvaatimus kh	Asianosainen ja kunnan jäsen
Lautakunnan päätös	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen lautakunnalle	Oikaisuvaatimus	Asianosainen ja kunnan jäsen
Viranhaltijapäätös (katso liite 1)	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen lautakunnalle / kunnanhallitukselle (lautakuntana)	Oikaisuvaatimus	Asianosainen ja kunnan jäsen
Viranhaltijapäätös (Työnjohto-oikeuden perusteella annetut määräykset ja päätökset)	Sisältää työnjohto-oikeuteen kuuluvia asioita	Muutoksenhakukielto	Ei kukaan
Kunnanhallituksen ja lautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös	Päätökseen ei voi käyttää otto-oikeutta. Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta	Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	Jos alkuperäinen päätös pysyy /oikaisuvaatimus hylätään; Asianosainen Jos alkuperäinen päätös muuttuu/oikaisuvaatimus hyväksytään; asianosainen ja kunnan jäsen

Valtuuston päätös	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti	Kunnallisvalitus kunnanvaltuusto	Asianosainen ja kunnan jäsen
--------------------------	---	----------------------------------	------------------------------

LÄHTEET

Hallintolaki 434/2003. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>

Kunnan hallintosääntö, 2021. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2021/2072-kunnan-hallintosaanto>

Kuntalain (410/2015) 1.6.2017 voimaantulevat säännökset. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2017/kunnan-verkkotiedottaminen-seka-henkilotietojen-kasittely-ja-julkisuus-kuntalain>

Kuntalaki 10.4.2015/410. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

Kuntaliitto. 26.2.2018. Esityslistan ja pöytäkirjan julkisuus hankinnoissa. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/laki/julkisuus-ja-tietosuoja/kunnan-viranomaisten-toiminnan-julkisuus/esityslistan-ja-poytakirjanjulkisuus-hankinnoissa>

Kuntaliitto. Pitääkö kaikki henkilöstöpäätökset julkaista verkossa? 2018. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/laki/julkisuus-ja-tietosuoja/verkkoviestinnan-erityiskysymyksiä/pitaako-kaikki-henkilostopaatokset-julkaista-verkossa>

Kuntaliitto. Verkkoviestinnän erityiskysymyksiä, 2019. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/laki/julkisuus-ja-tietosuoja/verkkoviestinnan-erityiskysymyksiä>

Kuntaliitto. Yleiskirje 15/2017. Kunnan verkkotiedottaminen sekä henkilötietojen käsittely ja julkisuus – Kuntalain (410/2015) 1.6.2017 voimaantulevat säännökset, 2017. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2017/kunnan-verkkotiedottaminen-seka-henkilotietojen-kasittely-ja-julkisuus-kuntalain>

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

litin kunnan hankintaohje, 2023.